

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

48-ГОДИННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ В КОПАЛЬНЯХ ВУГЛЯ

ВАШИНГТОН. — За дозволом Военної Ради Праці і за порозумінням з секретарем внутрішніх справ Ікесом проголосив директор Бюро Военної Мобілізації Людської Сили, Джеймс Ф. Бірнес, заведення 48-годинного тижня праці в копальнях вугля. Він виголосив промову по радіо з поясненням, що таке зарядження кінечне з огляду на недостачу вугля і воно має апробату президента Рузвельта. День праці буде продовжений до 8 годин, внаслідок чого тижнева праця виноситься 48 годин. Представники Военної Ради Праці є того погляду, що майнери дістануть півтори платні за додаткових 8 годин, а це злагодило боротьбу за підвищення платні майнерам. Початку для продовження тижня праці не оголошено, але надіються, що це прийде скоро.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ БЮРА АДМІНІСТРАТОРА ЦІН.
ВАШИНГТОН. — Щоби догодити провідникам бізнесу, заступник Адміністратора Цін, Честер Бавлс, пригласив реорганізацію бюро. Кількох вищих урядовців відправлено, а на їх місце прийдуть свіжі сили. Вони будуть працювати над новими цінами, щоби життєві кінечності як найбільше приступити для населення. Нового пайкування не мають на думці, за ввічком вугля. Надіються, що загалом ціни життєвих кінечностей будуть цофнені вспять до часів перед 15. вересня 1942.

БАТЬКИ НЕ ДУЖЕ СПІШАТЬСЯ ПЕРЕМІНЯТИ СВОЇ ЗАНЯТТЯ.

ВАШИНГТОН. — Для облекшення зрозуміння нових розпорядків рекрутування мужчин до военной служби та до праці при военній промислі, Комісія Людської Сили видала летючки з питаннями на лад катехізму про новий спосіб побору до служби. Це має допомогти батькам при шуканню способу відложити військову службу. Вісти з різних сторін краю вказують, що батьки не дуже спішаються із переминою своєї праці, щоби вининуть покликання до військової служби з днем 1. жовтня. Федеральні Бюра Праці в різних місцевостях отворені поза звичайні урядові години, щоби допомогти батькам, у зміні заняття на критичне. Те, що батьки самі не зголошуються за змінюючи приписують недорозумінню. Багато батьків думає, що вони мають старатися за зміну роду роботи аж тоді, коли дістануть покликання до війська. Міжним це помилкове поняття. Треба вже тепер батькам зголошуватися щоби користати з перемины.

НЕМА ВИГЛЯДІВ НА СКОРИЙ МИР МІЖ РОБІТНИЧИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.

ШКАГО. — Звіт Вільяма Гріна, президента Американської Федерації Праці, із варад екекутиви федерації в справі злуки федерації із Конгресом Промислових Організацій (CIO), не ворожить скорого мира між обома робітничими організаціями. Іде про круг ділання юній у випадку, як обидві організації злучаться. Грін каже, що найліпше прийняти пропозицію федерації з 1938. р. Тоді була думка, щоби бувши юній з федерації Праці прийняли правильник федерації, а нові юнії, що повстали вже як місцеві організації CIO, щоби виривнали опісля статутів різниці. Проект злуки обидвох організацій має бути підданий під наради Конвенції Федерації Праці.

БОЯТЬСЯ ЕПІДЕМІЇ ІЗЗА НЕДОСТАЧІ ДОГЛЯДАЧОК.

ВАШИНГТОН. — Багато шпиталів у цілому краю не мають спромоги втримати звичайне число шпитальних доглядачок тому, що велике їх число пішло на службу як военні сестри. Внаслідок цього заходить побоювання, що кожної хвилини може де-небудь вибухнути епідемія, бо нема кому якслід доглянути недужих. Шпиталі в таких випадках відправляють пацієнтів домі, щоби самі себе доглянули. З поступом военних операцій, число пацієнтів мусить зростати. Щоби зарадити недостачі доглядачок, военні фабрики звільняють дівчав від праці, щоби вони приготовилися на „норсок“.

ЕВА КІРІ ІДЕ НА ВОЕННУ СЛУЖБУ ДО ФРАНЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Ева Кірі, донька славних винахідників радія, Кірія й Складковської, вставилася як подорожна журналістка по всіх краях, обнятих війною. Тепер вона заявила готовість вступити на военну службу в Корпусі Французьких Добровольців. Вона має дозвіл їздити военними троками, отже хоче віддати свої сили в тому напрямку. Вона сторонниця фракції ген. Де Голя.

ЦІНА ОЛІО ПОДОРОЖІЄ ВІД 15. ВЕРЕСНЯ.

ВАШИНГТОН. — Бюро Адміністрації Цін оголошує, що з дня 15. вересня буде підвищена ціна земного олію й газоліні. Щоб ця підвишка не була висока, адміністратор топлива Ікес зарядив збільшення продукції роппі. При цій нагоді будуть переминені власникам автомобілів купони на газоліну.

Далекосяглі зміни на американському домашньому фронті

ВАШИНГТОН. — Директор Военної Мобілізації Джеймс Ф. Бірнес виголосив довшу промову, в якій заповів далекосяглі зміни на домашньому фронті. Покликуючися на погляд президента Рузвельта, він повторив його слова, начебто „більша частина бою ще перед нами, а не за нами“. Тому Бірнес приготував перемины в тому напрямку, щоби ціли харчів та кінечних життєвих засобів знизити, а водночас розвинути завзяту діяльність на різних ділянках праці. При цій нагоді Бірнес доторкнувся питання перемины і заявив, що нема підстави думати, начеб то безумовна злача прийшла скоро, бо „дорога до Берліна й Токіо дуже довга“. Велику вагу поклав Бірнес на кінечність нових податків та щадження заробітків.

КОНФЕРЕНЦІЯ В КВЕБЕКУ ТОРКНЕТЬСЯ Й ПОЛІТИЧНИХ СПРАВ

КВЕБЕК (Канада). — Англо-Американська конференція, що тут зібралася, займеться в першу чергу питанням, чи Рим має бути признаним як вітверте місто, вільне від бомбардування. Зогляду, що тутешня французька газета „Аксіон Католік“ написала, начебто Чорчил колись заявив, що війна скінчиться на Різдва, Чорчил цьому заперечив. Бритійський прем'єр після повороту з відвідин Рузвельта взяв до систематичної праці, наче у своїм бюрі в Лондоні. Він щодня телефонує до свого кабінету в Лондоні, де міністри зібрані на безконечнім засіданні. З огляду на присутність політичних провідників у Квебеку панує згода, що не лише строго военні справи будуть предметом нарад, але теж і політичні. Крім Італійської здачі можуть радити теж над кругом ділання АМГОТ-а, про котру то організацію зачали пускати поголоски, начеб вона мала на цілі зарести „англо-американський імперіалізм“. — З Вашингтону наспіли тут вісти, що президент Рузвельт відбув наради із високими урядовцями з департаменту стейту, головні із секретарем Голом.

Американська Повітряна Восьма Армія згадує про свої річні здобутки

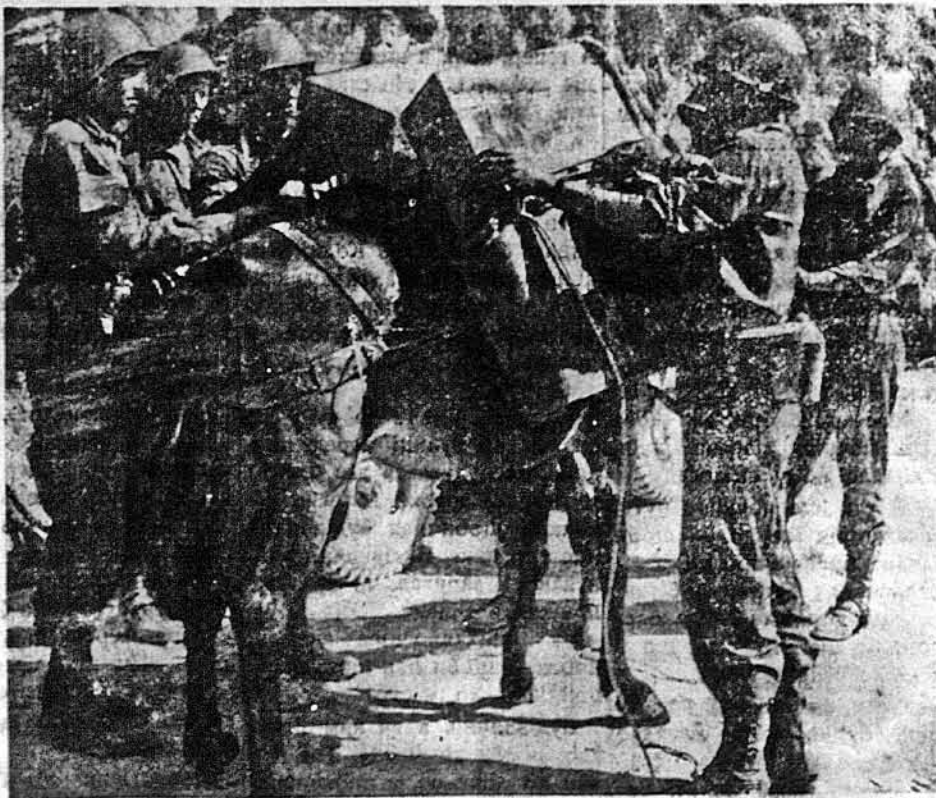
ЛОНДОН. — Минає рік, як Американські Літаючі Фортеці зачали атакувати континентальну Європу. З цієї нагоди бригадир Л. Андерсон мол. згадав про успіхи Восьмої Повітряної Сили Злучених Держав, що стаціонує в Англії, звідки бомбардує різні місцевости на європейській континенті, що є під окупацією чи владою Осі. Отже американці скинули за 12 місяців 15,722 тон бомб, відбувши 82 налети. Генерал Андерсон каже, що многи налети відбувались днем, щоби мати якнайкращі успіхи, не зважаючи на те, що денні налети найнебезпечніші. У всіх тих налетах втрачено 419 бомберів, себто від часу першого налету на корабельні доки в Руен в Франції, що відбувся 17. серпня 1942. За те Восьма Повітряна Сила знищила за протязі року 1,728 ворожих літаків, правдоподібно знищила ще 671, а ушкодила 870. Та це ще ніщо в порівнянні з тою шкодою, що її американські бомбери завдали ворожим субмаринним базам в Кіль, Гамбург, Фленсбург, Вегезбак і Вільгельмсгафен, чи тим, що положені в Франції, як от в Бордо.

СОВЕТИ РОЗКОПУЮТЬ МОГИЛИ ПІД ОРЕЛЕМ

ОРЕЛ (Росія). — Кореспондент часопису Нью Йорк Таймс подає, що зловуши Орел, советська влада зарядила розкопи великого цвинтаря, що знаходиться за бувшою нацистською в'язницею, на якому має бути похованих до 14,000 осіб, советських полонених і жертв Гестапо. Розкопи мають відбуватись при свідках, між якими є і американські кореспонденти, які пишуть, що ті могили представляють собою жахливий образ. Видно, що полонені гинули з недоживлювання, як теж і жертви Гестапо, оскільки не були помордовані. Ось ці розкопи і доходження є подібні до тих, що їх переводять нацисти на територіях, що є під їхньою окупацією, а якими пробують доказувати советські звірства в такий спосіб, як отсе береться це робити советська влада.

НАЦИСТИ ЗНАЙШЛИ В УКРАЇНІ ЗІЛЛЯ, З ЯКОГО ДОБУВАЮТЬ ТОВЩ

ЛОНДОН. — Нідерландський часопис розписався про куші в Україні, досі ширше в Європі невідомі, з яких німці зачали добувати товщ. Кажеться, що тих кушів є повно в Україні. Називають їх німці „карагана“ і кажуть, що в стручках цієї карагани є горох, що його живляють українські господи для тих самих цілей, яким служить в Японії соя-фасоля. Кажеться далі, що ця рослина може забезпечити цілу Європу в ті товщі, що їх їй бракує, та на це треба шість років, щоби поширити її плекання на більші розміри. Ще додвється, що зачали її вже плекати в Нідерландах.

ВОДА — ЦЕ НАЙВАЖЛИВІШЕ! В сицилійських горах, в боях, чи підчас довгих маршів серед спеки, вояк потребує води більше ніж чого іншого, щоби вдержатись на ногах. Отсе бачимо як накладають на мулів бляшанки з водою. А мулів живляють до транспортування тому, що вони можуть зайти в горах в такі неприступні місця, куди й американський джип не доїде.

АЛІАНТИ ОБСТРІЛЮЮТЬ В СИЦИЛІЇ МЕСИНУ ГАРМАТАМИ З СУШІ

АЛІАНТСКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНОЇ АФРИЦІ. — Війна в Сицилії добігає до кінця. Аліанти як день так ніч бомбардують Месинську протоку, через яку пробують вивткати німці з Сицилії. І приближаються до Месини; останньої німецької твердині, так близько, що обстрілюють її уже з польських, далекосяглих гармат. В 37-мім дні сицилійської кампанії Американська Сема Армія посунулася надзвичайно скорим кроком з Олівері до околиць Міляццо, що означає, що вона вже є тільки 15 миль від остаточної цілі в Сицилії. Знов Бритійська Восьма Армія посунулася берегом до Таорміни. Це не було так легко, бо її обстрілюють ворожі гармати з італійської суші. Німці втікають масово, а щоби змілюти Аліантів, перебираються в цивільні одяги.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУЮТЬ ЛЕ БУРЖЕ.

ЛОНДОН. — Американські Літаючі Фортеці докнали дуже сміливого налету на найбільше летунське поле в Франції, себто на Ле Бурже під Парижем, відоме, між іншим, з цього, що тут злетів свого часу Чарлз Ліндберг, перелетівши океан. Ле Бурже відоме теж з цього, що його нацисти дуже сильно окріпили. Паризьке радіо подало, що через налет згинуло 48 осіб. З американського боку подається, що налет був дуже вдачний, бо була дуже добра погода. Американці ще бомбардували летунські поля в Поа і Аббевіль.

НА СОЛОМОНСЬКИХ ОСТРОВАХ НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ ЗДОБУТКИ.

АЛІАНТСКА ГОЛОВНА КВАТИРА В АВСТРАЛІЇ. — Американські війська заняли Вела Лявелла Айленд, на північний захід від Колобангара в середуших Соломонських Островах. Комуніст подає, що взято в полон 350 японців. Це останнє є незвичайно цікавим, коли зважити, що от в боях на Нью Джорджія Айленд, де американці заняли Мунду і де велася дуже завзята боротьба, потонено всього тільки кілька японських вояків.

ЗАВЯТІ БОЇ ДОВКОЛА ХАРКОВА.

ЛОНДОН. — З самих советських военних звідомлень виходить, що німці ставлять в боях за Харків дуже сильний опір, та що боротьба за це українське місто ввійшла в рішальну фазу. Німецькі протинаступи поведено вздовж залізничного шляху Харків-Полтава. Ті самі комунікати подають про советські успіхи в офензиві на Брянськ.

ВЕЛИКА ДОБИЧ В КАРАЧЕВІ.

Москва. — Советський комунікат подає про величезну добич, яка попала в руки Советів по заняттю Карачева. Говориться про 48 повзів, 12 літаків, 87 польових гармат і т. д.

ЗНОВУ БОМБАРДОВАНО МІЛЯНО.

БЕРН (Швайцарія). — До Швайцарії прибули нові втікачі з північної Італії й розповідають страшні речі про наслідки бомбардувань. Зокрема розповідають про останнє бомбардування Медіоляну (Міляно), себто з неділі, що було жахливе. Цілі подоси були в полум'ях. 90% забудовань міста знищені. Те саме треба сказати про фабрики. Сильно понижена слава медіолянська катедр. Очевидець, щб це розповідав, каже, що йшов вісім миль серед трупів і ранених. Населення втікає тисячами з міст в сторону швайцарської границі. І таке озлоблене, що йговорить, що революція проти уряду може вибухнути кожної хвилини.

А. Ч. ХРЕСТ В СИЦИЛІЇ.

КАЙРО. — А. Ч. Хрест поступає рядом з американськими військами. І тому вже маємо в Сицилії до 70 осіб, що працюють в імені А. Ч. Хреста. Є вже між ними і загинувші в виконуванні своїх обов'язків. Головна Квартира А. Ч. Хреста в Сицилії знаходиться в місті Палермо.

ПЕРЕБРАЛИ НА ПАЦИФІКУ ІНІЦІАТИВУ.

ВАШИНГТОН. — Підполковник Буртон Д. Вилліс, що прибув з фронту в Новій Гвінеї, заявив, що американські вояки на Паціфіку є тепер горю над японцями як в повітряній боротьбі, так і в джунглях. Каже, що „мораль американських вояків піднеслась в такий спосіб, як підноситься термометер у гарячі дні“. Ні американці, ні австралійці не мають уже перед японцями того страху, що його мали тому пів року, бо вже вивчили всі японські штучки, а при тому ще вдумали свої власні. Каже, що японець іде в битву як „автомат“ і нема іншого способу його стримати, а тільки треба його „ліквідувати“. В тому помагає японцями його релігійний фанатизм. Ще каже Вилліс, що завважено, що коли іде про летунство, то видно, що японці вже втратили летунську „сметанку“. Теж підкреслив, що американці мають тепер рішучу перевагу в повітрі.

Проф. Микола Чубатий

Українську справу не можна збути баламуцтвом

(З приводу статті: „Чи дві України?“ в канадійським „Українським Голосі“)

II.

Що може статися з Україною в часі теперішньої війни?

Не для особистої полеміки, але для висвітлення справи забрав я голос та пишу оцю відповідь Українському Голозові, що зводить українську справу на невідомі досі шляхи баламуцтва. Прямо навіслю є писати, що тепер утворення самостійної соборної української держави є більше можливе, ніж уратування української державності на частині української території, себто на Західній Україні (М. Г. ч. 27).

Беручи строго реалістично при теперішній політичній ситуації або „ребує сік стантибує“, як каже формула міжнародного права, коли не наступить який катаклізм при кінці цієї війни як був при кінці минулої, можливості утворення самостійної соборної української держави нема ніякої. Чому? Тому, що Росія є союзником Об'єднаних Держав, що вийдуть з війни переможцями. Невідомо в історії, щоб хто парцелював свого союзника. А добровільно Сталін не згодиться відступити найбогатшої частини російської держави — України, хоч прийняв Атлантийський Чартер, хіба, що по упадку Гітлера сам лежав би на лопатках, та це ледви можливе. Положення українського народу під Росією є безнадійне з виразною тенденцією до дальшого погіршення. Це правдива загроза існуванню українського народу, як окремої нації. Тому бажати, щоб і Західна Україна пішла у цей сам котел, про який Данте написав би „Утрачте всяку надію ті, що туди входите“, це прямо злочин супроти соборної української нації, а не тільки супроти Західної України.

Чи можливим є до того не допустити? Так, можливе, бо Західна Україна до Росії не належала. Рішальний союзник. Злучені Держави, російських завойовань, докочаних по союзу Сталіна з Гітлером, до них не признає. Тому солідарні та сумлінні зусилля американських українців повинні принаймні старатись відвернути це нещастя від українського народу. Виразна воля західних українців жити власним державним життям, а не якоюсь фіктивною „самоуправою та волею“ Українського Голосу під володінням російських червоних.

Залежить тепер тільки від того, хто скорше західно-українські землі по упадку Гітлера окупують? Окупують скорше Сталін, станеша по бажанню Українського Голосу — буде безнадійність українства в спільній тюрмі. Окупують ті землі скорше армії американська чи британська, та можуть бути при нашій праці вигляди на сповнення волі західних українців. А такі можливості сьогодні є.

Зміниться ситуація у Східній Європі через якийсь катаклізм, тоді державна Західна Україна може стати творцем соборної української держави ніж Україна поневолена червоними, в якій Москва виховала повно малоросійських, горбатих душ. Річ природна, що державна Зах. Україна мусіла шукати своєї демократії, не інакше як Польща, Литва, Латвія, Естонія, Фінляндія та інші менші держави центральної Європи. Може навіть треба булоб Західній Україні ввійти у федеративні звязки з ними, але тоді ввійшлаб Західна Україна у союзну звязку де як одиниця з фіктивною

„самоуправою та волею“ і пустими рямцями державності, тільки як правдива держава з власним народним урядом, зі своїм парламентом та своєю армією. Не треба також баламутити малоосвічених людей порівнюванням долі Карпатської України, простором біля десяти разів меншої від евентуальної Західної України, та людністю біля двадцять разів меншою, що стратила свою незалежність з волі Гітлера, Польщі та Мадярщини (такі в такому порядку). Західна Україна побільшена Карпатською Україною, Буковиною та навіть евентуально частинами Басарабії булаб державою тільки небагато меншою від Польщі, рівною майже з Чехословаччиною, а більшою від Мадярщини.

Така українська держава сталаб Піємонтою української нації. Захороною національної ідеї та українського державництва. Для інформації світа та американських земляків мусу сказати ясно, що західні українці не були пацифістами то теперішньої війни і ними не будуть, аж доки не повстане Соборна Україна. Пересічний свідомий українець молиться, що якщо вже має бути війна, то щоби була така, що зрушилаб світ та перекинула усі тюрми. І коли українська проблема не буде тепер в цілості в душі справедливості розвязана, коли не повстане Соборна Українська Держава то й далі українці в Європі пацифістами не будуть. Будуть ждати нового катаклізму у Східній Європі. Тому в інтересі українського народу є створити такі обставини, щоби можна було вести та успішно закінчити боротьбу за найвищий ідеал нації — за Соборну Українську Державу. Спільна тюрма під червоною Росією такі можливості відбирає навсе.

Чи західні українці мають право рішати про себе?

Це є для українців божевільне питання. Таж це фундамент демократії, чеж основа права Вилсона про самоозначення кожного народу, яке вже стало евангелією кожного українця, а зокрема західного. Таж саме за переведення цієї американської ідеї лягло тих оспіваних „сорок тисяч трупів“ в чотирикутнику смерті. Таж саме за це право рішати про себе повисло на польських шибеницях сотки українського героїчного квіту молоді. Аж ось перший раз в історії української політичної думки виринає теза, що плебісцит на Західній Україні це щось зле. Себто іншими словами, західних українців треба по рецепті УГ задукувати в російській неволі навіть всупереч їх волі, навіть не запитавши їх. Годі уявити собі щось страшнішого.

І тут знов редактор УГ вмовляє в американських читачів, що хтось там є між українцями такий, що Польщу ставить в евентуальнім плебісциті на першій місці, що є хтось такий, що хоче прилучення Західної України до Польщі. У мой статті: до Канадійських Земляків, що на Раді Зіздяться“ я писав так: „Для нас, українських людей, та воля (західних українців) ясна, але кому з чужих воля сумнівна, нехай рішає свобідне голосування з трьома можливостями: самостійність Західної України, анексія до Росії чи до Польщі. За вислід, ми, західні українці, не боїмося“. У.Г. суггерує, неначе були українці, що хотілиб прилучення Західної України до Польщі зі застереженнями, чи

ВДОВОЛЕНІЙ ЧОРЧИЛ. — Теперішній вигляд британського прем'єра, Вінстона Чорчила, цілком не подібний до того, що його мав, коли заповідав тяжкі часи. Бачимо його в добром гуморі в товаристві канадійського прем'єра В. Л. Мекензі Кінга, що прибув до Квебеку на повитання Чорчила.

без всяких застережень, як він пише. Це фантазія автора статті. Але зате це все не фантазія, що є такі українці, що хотять такого прилучення до Росії. І це трагедія, бо ми свідками новочасного українського москвофільства, дарма, що Польща це вже ніні другогорядний, менше грізний противник українського народу в порівнянні з Росією. Повторюється нещасна історія Перевалської Ради, тільки у сотки разів в гіршій виданні, бо там Україна принаймше спочатку діставала правдивий протекторат і лишалася державою.

Що українському народові нині є на потребу?

Не зважаючи на те все, ми таки хочемо вірити в добру волю редакції УГ. Не закладаємо їй лихої волі, тільки закладаємо редакції УГ цілковите непорозуміння провідної напрямної української історії, незнання історії визвольних рухів інших народів Європи і незнання дійсного положення українського народу під ріжними окупаціями перед теперішньою війною. Тому теж закінчення редакції УГ є помилковим.

Редактор УГ колись читав про боротьбу українського народу з Польщею, але не вміє зробити заключень з зміненого політичного положення. Тому далше сидить в омані, свідомо підтримуваній до війни так званою западноруською школою російських казюньних істориків, а тепер більшовицьким урядом, що головним ворогом українського народу є Польща, а не Росія. Так дійсно було колись за часів Хмельницького, коли Польща була потуга, та саджала на Кремлі свого королевича, а Москва була собі самодержав'ям, негрізна українському народові. Ситуація від того часу основно змінилася. Польща стала слабою силою, по цій війні буде ще слабшою, Росія натомість стала потугою, що заливає цілу Східну Європу, а українському народові запирає віддих.

Росія має виразний плян політики щодо українського народу, а саме що нема української нації як такої, а є тільки українське племя, частина російського народу. Від Петра до Сталіна (з коротким відхиленням за Леніна) ця політика є переводжена під ріжними формами, але ніколи досі в історії України не була ведена так брутално як за останніх 25 літ. Саме це, що Росія не вважає Україну за націю, тільки за географічне поняття є

грізне. УГ неслухно приписує це Польщі, і звідси баламуцтво. Більшість поляків признає українську націю, тільки хотілаб вкусити кавалок її тіла для себе: Західну Україну. Є маньки між поляками, як ось ті з фундації Пуласького, що мріють про границі стовпи Росією над Дніпром, але це вже хороводні виімкі. Львівсько думачий поляк розуміє, що, колиб хто ніні прилучив Україну до Дніпро до Польщі, то це вже не булаб Польща, тільки Україна. Поляки в такій державі булоб біля 35 відсотків, а українців 55.

Баламуцтво польської політичної думки, пересвідомити табору вшехполяків, в тім, що вони все ще мріють про Андрусів, себто про поділ українських земель поміж Польщу та Росію. Це була й політика ген. Сікорського. Говорю це ясно та відкрито, що з моментом коли поляки стануть на праві самоозначення народів, себто залишуть Західну Україну при українській державі, немає більше природних союзників як Польща та Україна в спілці з Литвою, Латвією, Естонією, Чехією та Румунією. Цеж була ідеологія Шевченка. Це була спілка повної безпеки проти Росії та проти Німеччини. Цього УГ не розуміє, бо не розуміє історії українського народу, ні історії Східної Європи, але стоїть ще ніні під оманю російських істориків та більшовицьких, що втовкмачують українцям постійно про найбільшого їх ворога — Польщу. Так як колись для України грізна Туреччина та Татарія ніні вже не є ворогами, але мирними сусідами, таке саме може статися по вирівнанні граничних спорів і між Польщею та Україною. Хоч річ природна, що Польща далою своїми аспіраціями на українські землі той природний розвиток прилучення на власну погизь та на погизь України.

Український Голос не знає теж історії визвольної боротьби інших народів в Європі. Вилити статтях „Яким Шляхом Може дійти Український Нарід до Власної Держави“ (Свобода ч. 78, 80, 81, 82, 83) я про це говорив дуже основно. Колиб редактор УГ більше знав от хочби про визвольну боротьбу італійського народу, тоді не писав би таких історичних нонсенсів, що самостійна держава хочби на частині території — це обман, бо це є тільки обманованням числ'ячів Українського Голосу. В Українським Голосі видно, що дивне незнання дійсного стану на Великій Україні. Пусті рязці конституції Совет-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВИННІПЕГ, МАН. (КАНАДА). Зорганізовано новий відділ Українського Народного Союзу.

Український Народний Союз започаткував свою працю в провінції Манітоба тим, що зорганізував перший відділ у місті Винніпегу, у числі понад 50 членів. Основні збори цього відділу відбулися в вівторок 27. липня 1943, на яких організатор на Канаду, п. Вол. Гіряк, висловив працю Українського Народного Союзу, яку він веде 50 років між українцями в Америці, а від кількох років у Канаді. За несповна чотирорічної праці в Канаді, казав організатор, він зріс у таку силу, що вже має десятки відділів на сході Канади, а тепер започатковує свою працю в західній Канаді з тією самою вірою, що започаткував її був кілька років тому на сході.

В манітобській провінції живе багато українських людей, які від тепер можуть обезпечувати себе й своїх дітей в найбільшій того роду українській асекуративній інституції, якою є Український Народний Союз.

Що Український Народний Союз в західній Канаді став повитаний може найкраще свідчити цей факт, що за короткий час від зорганізованого відділу ім. Тараса Шевченка ч. 445 в Винніпегу, цей відділ сьогодні сягає около 70 членів. Маємо глибоку віру, що він у короткому часі значно побільшиться скількістю свого членства та стане одним із сильніших відділів у Канаді. Громадянство краще обзайомитися з його працею і стане в його ряди.

Вибрано заряд відділу.

На основних зборах відділу, які відбулися 27. липня ч. р. в Українським Національним Домі під ч. 197 Юклід Евені в Винніпегу, вибрано до заряду такі особи: М. Коваль, голова, Г. Тарасюк містоголо-ва, Л. Вовк фін. секретар, П. Кузик прот. секретар, д-р І. Гуляй касієр. До Провірної Комісії були вибрані: Г. Матейчук, Т. Тарасюк і Н. Шиндак.

Збори відкрив і проводив ними організатор на Канаду п. Вол. Гіряк, а секретарював п. Л. Вовк.

Кор.

СЛОВАКИ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ НАЦІСТІВСЬКОЇ ВЛАДИ.

БЕРН (Швайцарія) (ОНА). — Націстська влада в Братиславі надрукувала арткуд, в якій автор жалується, що словаки відказуються співпрацювати з німецькою владою і допускуються саботажів. Словацькі робітники не хочуть у фабриках скоро працювати і не приходять правильно до праці. Газета пише, що це неправильно, бо німці воюють за добро словацького народу в такій самій мірі, як і за добро німецького.

Дальше газета нарікає на те, що багато словаків ще вірять в старе чехословацьке правителство, та що знаходяться такі словаки, які слухають його вказівки з Лондону. Автор статті пише, що час уже мати розум і працювати разом з націстами для заведення в Європі нового ладу, в якій Словаччина буде мати таке саме значіння, як і великі держави.

В арткулі є мова про те, що в Німеччині є тепер велике число словацьких робітників і булоб добре, якби вони щиро співпрацювали з своїми наставниками. Хто слухає підшептів на саботування воєнного виробництва, той шкодить своїй власній державі. Памятайте, пише газета, що як не стане Німеччини, то і словацька держава перестане існувати.

З Братислави була недавно вістка, що поважна часть словацького громадянства вже перестала вірити німцям й очікує повороту демократичного уряду. Словаки тайно слухають лондонського радія і кажуть, що німці їх одуряли. Спочатку обіцяли їм власну словацьку державу, а потому зробили з неї німецьку колонію. Словацький уряд мусить слухати німецьких дорядників і робити те, що вони йому прикажуть. Німці вже вивезли до Німеччини великі запаси, але потому показалося, що поживи, забрали велике число так не є.

НІМЦІ ВИВОЗЯТЬ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ДО ВІДНЯ.

(ОНА). — З Відня прийшла вістка до Швайцарії, що там в останніх часах появилось велике число польських у українських робітників. Кажуть, що їх німці привезли до Відня з Галичини і заставили до праці в фабриках воєнного виробництва. Хто не надається до праці в фабриці, то таких німці відсилають до копалень, або до праці в німецьких господарствах.

Привезені з Галичини робітники оповідають, що там вже є багато німецьких переселенців, головно жінок і дітей, яких німці вивезли до Польщі після того, як альянтська повітряна фльота почала бомбардувати німецькі міста й осередки воєнного промислу.

Словніть Свій Обовязок!

Хто спосібний до війська, той повинен знайти негайно в рядах армії чи фльоти і своєю військовою службою причинитись до воєнної перемоги Америки.

А хто не наставляє своїх грудей за свій край, той повинен працювати для оборони краю на інших ділянках, а в першу чергу закупити негайно Бонд Краєвої Оборони і купувати бонди оборони чистими так довго, поки не закінчиться ця війна повною нашою перемогою.

Бонд можете купити вже за \$18.75, а стемис — за 10 центів. Значить, що є дана можливість кожному і кожній допомогти фінансово державі знйти фонди, потрібні на ведення війни не спровокованої, а тільки накиненої нами війни.

ОСТАННЄ ПРИСТАНОВИЩЕ НІМЦІВ В СИЦИЛІІ. Сицилійська воєнна кампанія зближається до переможного для Альянтів кінця. Американські, британські та канадійські частини загнали вже останки німецьких військ в тісний кут, з якого німці пробують вивтікати через Месину до південної Італії. Та це властиво тільки частини й то завдяки гористому теренови, що не дозволяє Альянтам скончичити в одному місці більшу силу і кинути її проти ворога.

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІІ в боротьбі проти тоталітарних диктаторів шукають способів мирної співпраці народів і держав, одною з книжок справді на часі є книжка про Україну, її минуле й сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ“
проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО
в англійському переводі:
A HISTORY OF UKRAINE
By MICHAEL HRUSHEVSKY
СТОРІН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE \$4.00

Для замовлення виріжте нижчий купон і зашліть зо замовленням.
ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ“, Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.
Посилаю осьтут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михаїла Грушевського в англійським перекладі.
Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стет _____
(Кінець).

